

METODICKO-ORGANIZAČNÉ POKYNY DEJEPISNEJ OLYMPIÁDY

3. ročník, školský rok 2010/2011

3. ročník Dejepisnej olympiády sa v školskom roku **2010/2011** uskutoční na základe Organizačného poriadku Dejepisnej olympiády č. 2010-10404/30483:4-913.

Vyhlasovateľom Dejepisnej olympiády (DO) je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, odborným garantom je Historický ústav SAV prostredníctvom Slovenskej komisie Dejepisnej olympiády (SK DO). Organizačne ju zabezpečuje IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže na základe kontraktu uzatvoreného s MŠVVaŠ SR, školy a školské zariadenia na základe písomného poverenia príslušného krajského školského úradu (KŠÚ), prípadne povereného centra voľného času (CVC).

MŠVVaŠ SR garantuje:

- celoštátne kolo súťaže po stránke **finančnej a organizačnej** prostredníctvom IUVENTY a po stránke **odbornej** prostredníctvom SK DO,
- krajské a obvodné kolá po stránke **finančnej a organizačnej** prostredníctvom KŠÚ, **odbornú** stránku týchto kolá garantuje prostredníctvom SK DO, krajských a obvodných komisií DO, školské kolá prostredníctvom škôl.

Spolu s týmito pokynmi budú na internetovej stránke www.olympiady.sk v časti DO zverejnené prihlášky na obvodné a krajské kolá a tlačivá výsledkových listín a vyhodnotení. Pozvánky a prihlášky na celoštátne kolo pošle na krajské kolá IUVENTA, prostredníctvom KŠÚ a poverených CVC.

DO je súťažou jednotlivcov a organizuje sa:

- pre žiakov 6. až 9. ročníka základných škôl (ZŠ), 1. až 4. ročníka osemročných gymnázií (OG),
- pre žiakov 1. až 4. ročníka stredných škôl, 5. až 8. ročníka OG, SOŠ (vrátane nadstavbového štúdia končiaceho maturitou).

Kategórie DO:

Základné školy a 1. stupeň OG

C – žiaci 9. ročníka ZŠ a 4. ročníka OG, **D** – žiaci 8. ročníka ZŠ a 3. ročníka OG,
E – žiaci 7. ročníka ZŠ a 2. ročníka OG, **F** – žiaci 6. ročníka ZŠ a 1. ročníka OG.

Gymnázia, 2. stupeň OG, SOŠ (vrátane nadstavbového štúdia končiaceho maturitou)

A – žiaci, ktorí napíšu písomnú prácu **na ľubovoľnú tému z histórie regiónov Slovenska**.

Cieľom práce má byť priblíženie témy konkrétnej historickej udalosti, resp. osobnosti a jej odrazu v regionálnych (lokálnych) dejinách (histórii) resp. dopad na obyvateľstvo, inštitúcie a pamätníky.

B – žiaci, ktorí napíšu písomnú prácu na tému **Hospodárske bohatstvo Slovenska v mierových a vojnových časoch v premenách vekov**.

Hospodárstvo, prírodné zdroje hospodárenia, spôsoby hospodárenia od najstarších čias v časoch vojen a mieru na území dnešného Slovenska. Pôda a pracovná sila ako základná ekonomická veličina, migračné a obchodné transeurópske cesty. Zdroje hospodárskych ziskov, ekonomické zázemie podnikania, prejavy priemyselnej revolúcie na území Slovenska a ich vplyv na vývoj spoločnosti (rozvoj miest, školstva, dopravných ciest atď.).

V práci je potrebné klásť dôraz na vykreslenie konkrétneho hospodárskeho zdroja a jeho využitie. Súčasťou práce by mal byť popis hospodárskeho bohatstva, nakladanie s ním, ako aj zmeny, vďaka ktorým ho bolo možné využiť.

Odporúčaná literatúra: Kováč Dušan a kol.: Kronika Slovenska I.-II. diel., Fortuna Print Bratislava 1999, Dejiny Slovenska. Dátumy, udalosti, osobnosti. Slovart, Bratislava 2007, Marsina, R. – Čičaj, V. – Kováč, D. – Lipták, Ľ.: Slovenské dejiny, Martin 1992, Zlatá kniha baníctva. Na vydanie pripravil J. Vozár. Bratislava 1983, Kukučik, R. – Kukučik, P. Železnice na Slovensku. Bratislava 1998, Tibenský, J.: Priekopníci vedy a techniky na Slovensku I.-II. zv. Bratislava 1986, 1988.

Postupové kolá DO:

V kategóriách A a B sa súťaží v troch kolách (školské, krajské, celoštátne). Vo všetkých kolách sa súťaží písomnou a ústnou formou (vypracovaním testových úloh a obhajobou písomnej práce).

V kategóriách C a D sa súťaží v štyroch kolách (školské, obvodné, krajské, celoštátne), v kategórii E v troch kolách (školské, obvodné, krajské) a v kategórii F v dvoch kolách (školské, obvodné). V kategóriách C, D, E, F sa súťaží iba písomnou formou (vypracovaním testových úloh).

DO je postupová súťaž. Podmienkou postupu do vyššieho kola je absolvovanie nižšieho kola. V prípade odôvodnenej neúčasti víťaza (zdravotné, rodinné alebo iné závažné dôvody) postupuje do vyššieho kola náhradník – súťažiaci, ktorý sa umiestnil na nasledujúcom mieste v príslušnej kategórii. Nahradenie súťažiaciho je možné so súhlasom organizátora uskutočniť najneskôr tri pracovné dni pred termínom konania príslušného kola súťaže.

Upozornenie: V jednotlivých kolách DO musia byť udelené všetky miesta.

1) ŠKOLSKÉ KOLÁ – zúčastňujú sa ich všetci záujemcovia zo 6. až 9. ročníka ZŠ a z 1. až 4. ročníka OG (v kat. C, D, E a F), ktorí o súťaž prejavia záujem a všetci záujemcovia všetkých ročníkov stredných škôl a gymnázií, 5. až 8. ročníka OG, ktorí predložia vypracovanú písomnú prácu.

Za prípravu, finančné, organizačné a odborné zabezpečenie školského kola zodpovedajú riaditelia škôl a školské komisie DO. Vypracovanie testov pre školské kolo zabezpečí školská komisia DO.

Školská komisia zašle **výsledkové listiny** školského kola elektronickou poštou najneskôr **do 3 dní** predsedovi príslušnej obvodnej komisie (kat. C, D, E, F), resp. predsedovi príslušnej krajskej komisie, príslušnému KŠÚ alebo poverenému CVC (kat. A, B).

Školská komisia zašle poštou postupujúce **písomné práce** predsedovi príslušnej krajskej komisie najneskôr **do 3 dní**. **Povinnou súčasťou práce je aj priložené CD alebo DVD obsahujúce plnú verziu práce, vrátane príloh, vo formáte PDF. Ak práca nebude dodaná načas, nebude hodnotená.**

Vo vyhodnotení podujatia školská komisia uvedie o. i. celkový počet žiakov zúčastnených v školskom kole olympiády. **Vyhodnotenie** je potrebné zaslať elektronickou poštou **do 7 dní** predsedovi príslušnej obvodnej komisie (kat. C, D, E, F) a predsedovi príslušnej krajskej komisie, príslušnému KŠÚ alebo poverenému CVC (kat. A, B). Tlačivo vyhodnotenia bude zverejnené na www.olympiady.sk v časti DO.

2) OBVODNÉ KOLÁ – zúčastňujú sa ich žiaci, ktorí sa v školskom kole umiestnili na prvých dvoch miestach v kat. C, D, E a F z každej školy príslušného obvodu (okresu) a boli úspešnými riešiteľmi. O vyššom počte postupujúcich môže rozhodnúť príslušná obvodná komisia DO.

Obvodné kolo DO v kat. C, D, E a F zabezpečuje po odbornej stránke obvodná komisia DO. Obvodnú komisiu DO vymenúva príslušný KŠÚ. Návrh na predsedu obvodnej komisie predkladá príslušnému KŠÚ predseda krajskej komisie a návrh na členov obvodnej komisie predkladá predseda obvodnej komisie.

Obvodné kolo DO organizačne zabezpečuje škola alebo školské zariadenie na základe písomného poverenia príslušného KŠÚ v spolupráci s príslušnou obvodnou komisiou. Členov odbornej poroty (hodnotiacej komisie) vymenúva KŠÚ na základe návrhu predsedu obvodnej komisie.

Obvodná komisia DO, resp. organizátor obvodného kola DO pozve do obvodného kola žiakov písomne alebo e-mailom najmenej **14 dní pred konaním súťaže**.

V prípade nízkeho počtu súťažiacich alebo škôl prihlásených do obvodného kola (aj keď sa prihlási len jedna škola) je možné pripraviť, so súhlasom predsedu krajskej komisie DO a v spolupráci s príslušným KŠÚ, **spoločné obvodné kolo**, kde môžu súťažiť žiaci z viacerých obvodov (okresov). Výsledkové listiny však musia byť zostavené samostatne pre každý obvod (okres), diplomy a ceny pre víťazov musia byť udelené tiež samostatne.

Žiaci súťažajú anonymne a dodržiavajú pravidlá súťaže. Organizátor obvodného kola zabezpečí podľa počtu súťažiacich potrebné množstvo kópií súťažných materiálov.

Vypracovanie testov pre obvodné kolo z príslušného učiva a z vybraného monotematického celku zabezpečí SK DO. Túto časť testov centrálnie distribuuje IUVENTA prostredníctvom KŠÚ alebo poverených CVC. Testy pre obvodné kolo z regionálnej histórie vypracuje a dodá príslušná obvodná komisia DO. **Otázky z regionálnej histórie sú povinnou súčasťou obvodného kola.**

Predseda odbornej poroty dodá **výsledkové listiny** predsedovi obvodnej komisie, ktorý ich zašle elektronickou poštou **do 3 dní** predsedovi krajskej komisie DO, KŠÚ alebo poverenému CVC.

Predseda obvodnej komisie **vo vyhodnotení podujatia** uvedie o. i. zoznam škôl, ktoré sa do súťaže zapojili a celkový počet zúčastnených žiakov na školských kolách i v obvodnom kole olympiády.

Vyhodnotenie zašle predseda obvodnej komisie DO elektronickou poštou príslušnému predsedovi KK DO **do 7 dní**. Tlačivo vyhodnotenia bude zverejnené na www.olympiady.sk v časti DO.

3) KRAJSKÉ KOLÁ – zúčastňujú sa ich žiaci, ktorí v školskom kole kat. A a B splnili predpísané podmienky postupu (vypracovanie a obhajoba práce, vypracovanie testových úloh a boli úspešnými riešiteľmi školského kola) a žiaci, ktorí sa v obvodnom kole kat. C, D a E umiestnili na prvých dvoch miestach z každého obvodu (okresu) príslušného kraja a boli úspešnými riešiteľmi.

Krajské kolo DO v kat. A, B, C, D a E zabezpečuje po odbornej stránke krajská komisia DO. Krajskú komisiu DO vymenúva príslušný KŠÚ. Návrh na predsedu krajskej komisie predkladá príslušnému KŠÚ predseda SK DO a návrh na členov krajskej komisie predkladá predseda krajskej komisie DO.

Krajské kolo DO organizačne zabezpečuje škola alebo školské zariadenie na základe písomného poverenia príslušného KŠÚ v spolupráci s príslušnou krajskou komisiou. Členov odbornej poroty (hodnotiacej komisie) vymenúva KŠÚ na základe návrhu predsedu krajskej komisie.

Krajská komisia DO, resp. organizátor krajského kola DO pozve do krajského kola žiakov písomne alebo e-mailom najmenej **14 dní pred konaním súťaže**.

Odporúčame organizovať krajské kolo na jednom mieste spoločne pre žiakov základných aj stredných škôl. Na súťaži musí byť prítomný predseda KK DO, ktorý podpisuje výsledkovú listinu a diplomy. V prípade, že sa krajské kolo pre kategórie A a B uskutoční na inom mieste ako krajské kolo kat. C, D a E, môže kompetencie predsedu KK DO pre kat. C, D a E prebrať podpredseda KK DO, ktorého vymenúva príslušný KŠÚ.

Žiaci súťažia anonymne a dodržiavajú pravidlá súťaže. Organizátor krajského kola zabezpečí podľa počtu súťažiacich potrebné množstvo kópií súťažných materiálov.

Vypracovanie testov pre krajské kolo kat. A a B zabezpečí SK DO. Centrálne ich distribuuje IUVENTA prostredníctvom KŠÚ alebo poverených CVČ. Vypracovanie testov pre krajské kolo kat. C, D a E z príslušného učiva a z vybraného monotematického celku zabezpečí SK DO. Túto časť testov centrálne distribuuje IUVENTA prostredníctvom KŠÚ alebo poverených CVČ. Testy pre krajské kolo kat. C, D a E z regionálnej histórie vypracuje a dodá príslušná krajská komisia DO. **Otázky z regionálnej histórie sú povinnou súčasťou krajského kola.**

Predseda krajskej komisie DO zašle **výsledkové listiny** elektronickou poštou príslušnému KŠÚ alebo poverenému CVČ, IUVENTE a predsedníčke SK DO **najneskôr do 3 dní**.

Krajská komisia zašle poštou postupujúce **písomné práce (vrátane CD alebo DVD)** do IUVENTY najneskôr **do 1 dňa. Ak práca nebude dodaná načas, nebude hodnotená.**

Vyhodnotenie vrátane štatistiky (školského, obvodného a krajského kola) zašle predseda krajskej komisie DO elektronickou poštou príslušnému KŠÚ alebo poverenému CVČ, IUVENTE a predsedníčke SK DO **do 7 dní**. Tlačivo vyhodnotenia bude zverejnené na www.olympiady.sk v časti DO.

Do celoštátneho kola postupujú žiaci, ktorí sa v krajskom kole v kat. A a B umiestnili na prvých dvoch miestach a v kat. C a D na prvých miestach z každého kraja a musia byť úspešní riešitelia. Títo dostanú pri odovzdávaní diplomov krajského kola od predsedu (resp. podpredsedu) krajskej komisie DO zároveň pozvánku a záväznú prihlášku na celoštátne kolo DO. Po dohode s prítomnými pedagógmi odovzdá predseda, resp. podpredseda krajskej komisie DO pozvánku a záväznú prihlášku na celoštátne kolo DO aj vybranému pedagogickému sprievodu, ktorý bude sprevádzať zverených žiakov z príslušného kraja a zabezpečovať im dozor na celoštátnom kole, vrátane cesty. O inom počte postupujúcich súťažiacich môže na základe finančných možností rozhodnúť IUVENTA. Počet osôb zabezpečujúcich pedagogický sprievod za kraj na celoštátnom kole bude uvedený v pozvánke na celoštátne kolo.

4) CELOŠTÁTNE KOLO – zúčastňujú sa ho žiaci, ktorí sa v krajskom kole umiestnili na prvých dvoch miestach v kat. A, B a na prvých miestach v kat. C a D a musia byť úspešní riešitelia.

Celoštátne kolo DO zabezpečuje po odbornej stránke SK DO. SK DO vymenúva MŠVVaŠ SR. Návrh na predsedu celoštátnej komisie podáva Historický ústav Slovenskej akadémie vied a návrh na členov celoštátnej komisie podáva jej predseda.

Celoštátne kolo DO organizačne zabezpečuje IUVENTA. Vypracovanie testov pre celoštátne kolo zabezpečí SK DO.

IUVENTA zverejní výsledkové listiny celoštátneho kola a zoznam oficiálneho pedagogického sprievodu na internetovej stránke www.olympiady.sk v časti DO.

Harmonogram DO
3. ročník, školský rok 2010/2011

Kolo a kategória	Termín	Zaslanie			
		výsledkových listín ¹⁾	vyhodnotenia ²⁾	prihlášok do vyššieho kola ³⁾	pisomných prác s CD (DVD)
ŠKOLSKÉ A, B	do 11. 2. 2011	do 14. 2. 2011 predsedovi KK DO a KŠÚ	do 18. 2. 2011 predsedovi KK DO	do 18. 2. 2011 organizátorom krajského kola a kópia e-mailom predsedovi KK DO	do 18. 2. 2011 predsedovi KK DO
ŠKOLSKÉ C, D, E, F	do 17. 12. 2010	do 20. 12. 2010 predsedovi OK DO	do 21. 12. 2010 predsedovi OK DO	do 22. 12. 2010 organizátorom obvodného kola a kópia e-mailom predsedovi OK DO	
OBVODNÉ C, D, E, F (miesto určí KŠÚ)	2. 2. 2011	do 7. 2. 2011 predsedovi KK DO a KŠÚ	do 9. 2. 2011 predsedovi KK DO	do 9. 2. 2011 organizátorom krajského kola a kópia e-mailom predsedovi KK DO	
KRAJSKÉ A, B, C, D, E (miesto určí KŠÚ)	21. 3. 2011	do 24. 3. 2011 KŠÚ a IUVENTE	do 28. 3. 2011 KŠÚ a IUVENTE	do 24. 3. 2011 IUVENTE	do 22. 3. 2011 IUVENTE (kat. A, B)
CELOŠTÁTNE A, B, C, D (miesto určí IUVENTA)	29. – 30. 4. 2011				

Tlačivo výsledkovej listiny¹⁾, tlačivo na vyhodnotenie podujatia²⁾ a tlačivo prihlášky do vyššieho kola³⁾ budú zverejnené na internetovej stránke www.olympiady.sk v časti DO.

Ďalšie informácie podajú členovia SK DO:

PhDr. Ľubica Kázmerová, CSc. (predsedníčka SK DO)

Historický ústav SAV, Klemensova 19, 813 64 Bratislava

e-mail: lubica.kazmerova@savba.sk, tel.: 02/52925753, kl. 105 alebo 106 (telefonovať vo štvrtok)

Mgr. Ľubomír Staňo (podpredsa SK DO)

Gymnázium L. Novomeského, Dlhá 12, 905 40 Senica

e-mail: stano.l@sengym.sk, tel.: 034/6941322

RNDr. Roman Lehotský (tajomník SK DO)

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Oddelenie podpory talentovanej mládeže,

Búdková 2, 811 04 Bratislava

e-mail: roman.lehotsky@iuventa.sk, tel.: 02/59296274, fax: 02/59296123

Mgr. Štefan Podolinský (vedúci autorského kolektívu DO pre ZŠ a OG, informácie o úlohách kat. C, D, E a F)

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Odbor masmediálnej politiky,

Stromová 1, 813 30 Bratislava

e-mail: podolinsky1@gmail.com, tel.: 02/59374449

PhDr. Anna Bocková, PhD. (vedúca autorského kolektívu DO pre SŠ, informácie o úlohách kat. A a B)

Katedra histórie, PdF UK, Račianska 59, 813 34 Bratislava

e-mail: anna.bockova@fedu.uniba.sk, tel.: 02/50222325

Spôsob hodnotenia kategórií C, D, E a F

1. DO v kategóriách C, D, E, F prebieha formou riešenia didaktických testov. Súťažiaci vypracujú testové úlohy podľa pokynov príslušnej komisie.
2. Celý test má hodnotu 100 bodov. Každá čiastková správna odpoveď má hodnotu jedného bodu. Časový limit pre vyriešenie úloh testu v kategóriách C, D, E a F je maximálne 100 minút.
3. V školskom, v obvodnom a krajskom kole tvoria test z príslušného učiva (40 b), úlohy z vybraného monotematického celku (50 b) a úlohy z regionálnej histórie (10 b). O úlohách z regionálnej histórie rozhoduje školská, obvodná a krajská komisia DO.
4. V celoštátnom kole test tvoria úlohy z príslušného učiva (50 b) a úlohy z vybraného monotematického celku (50 b).
5. Úspešným riešiteľom DO v jednotlivých kolách a kategóriách sa stáva súťažiaci, ktorý dosiahne minimálne 60 % (60 bodov) z maximálneho možného počtu bodov.
6. V prípade rovnosti výsledných bodov rozhodne o poradí súťažiacich vyšší počet bodov za monotematickú časť (úlohy sú označené v teste hviezdíčkou).
7. Súťažiaci sa so znením úloh oboznámia bezprostredne pred vlastným riešením. Dovtedy sú testy utajené pre zabezpečenie regulárnosti súťaže.
8. Odborná porota (hodnotiaca komisia) vo všetkých kolách opraví vypracované súťažné úlohy žiakov podľa autorských riešení, zhodnotí výsledky a na základe výsledkov určí poradie súťažiacich. Každú súťažnú úlohu hodnotia aspoň dvaja členovia odbornej poroty. V sporných prípadoch rozhoduje predseda príslušnej komisie.
9. Opravené testy súťažiacich uschováva príslušná komisia DO jeden rok po skončení súťaže.

Spôsob hodnotenia kategórií A a B

1. DO v kategóriách A a B prebieha formou riešenia didaktických testov a formou vytvorenia a obhajoby písomných prác. V prvej časti súťažiaci vypracujú testové úlohy podľa pokynov príslušnej komisie na školskom, krajskom a celoštátnom kole.
2. Celý test má hodnotu 50 bodov a obsahuje 20 úloh. Časový limit pre vyriešenie úloh testu súťažiacich zo stredných škôl je maximálne 60 minút.
3. V školskom, krajskom a celoštátnom kole tvoria test DO pre SŠ úlohy z nasledovného zoznamu:
 - a) učebnice dejepisu pre ZŠ, gymnáziá a SOŠ,
 - b) pracovné zošity z dejepisu pre ZŠ,
 - c) dejepisné čítanky pre ZŠ,
 - d) dejepisné atlasy,
 - e) Kratochvíl V., Mlynarčíková H., 2007: Maturita po novom. SPN.
4. Test príslušného kola je spoločný pre všetky ročníky a typy stredných škôl.
5. Úspešným riešiteľom DO v jednotlivých kolách a kategóriách sa stáva súťažiaci, ktorý dosiahne minimálne 60 % (60 bodov) z maximálneho možného počtu bodov.
6. Súťažiaci sa so znením úloh oboznámia bezprostredne pred vlastným riešením. Dovtedy sú testy utajené pre zabezpečenie regulárnosti súťaže.
7. Odborná porota (hodnotiaca komisia) vo všetkých kolách opraví vypracované súťažné úlohy žiakov podľa autorských riešení, zhodnotí výsledky a na základe výsledkov určí konečné poradie súťažiacich. V sporných prípadoch rozhoduje predseda príslušnej komisie.
8. Opravené testy súťažiacich uschováva príslušná komisia DO 1 rok po skončení súťaže.
9. Pre druhú časť súťaže vypracujú žiaci písomnú prácu a na príslušnom kole ju obhajujú pred trojčlennou odbornou porotou (hodnotiacou komisiou). Hodnotenie písomnej práce sa uskutočňuje podľa nižšie uvedenej bodovej tabuľky. Pre krajské a celoštátne kolo odošlú príslušné komisie 1 exemplár zviazanej písomnej práce, aby na ňu mohol oponent vopred vypracovať oponentský posudok. Súťažiaci budú svoju písomnú prácu obhajovať v termíne konania príslušného kola. Na obhajobu môžu súťažiaci využiť PowerPointovú prezentáciu. Dĺžka obhajoby písomnej práce žiakom je 10 minút. Odborná porota (hodnotiaca komisia) má k dispozícii 5 minút na otázky a pripomienky, na ktoré musí súťažiaci reagovať. Odporúčame nechať ďalších 5 minút ako rezervu na výmenu súťažiacich.

Pokyny pre tvorbu písomných prác DO

- **Rozsah práce** maximálne 15 normovaných strán (1800 znakov/1 strana) + prílohy
- **Písmo** Times New Roman, veľkosť 12 (nadpisy tučne), riadkovanie 1,5
- **Štruktúra písomnej práce:** **Úvod** má obsahovať zdôvodnenie výberu témy, stav spracovanosti vybranej témy v historiografii, t. j. kto sa danou témou už zaoberal. Súťažiaci autor uvedie pramene, s ktorými pracoval/a (primárne t. j. archívne pramene, technická pamiatka, obraz a pod., sekundárne

pramene t. j. literatúru, časopisy, noviny, údaje z internetu opatrené dátumom, kedy bol údaj stiahnutý a pod.) a predpokladaný prínos práce. **Jadro** písomnej práce by malo byť členené na kapitoly a podkapitoly. Slohový štýl spracovania jadra práce považuje porota za samostatný výber a kreatívny prejav súťažiaceho. **Záver** práce by mal obsahovať splnenie, resp. nesplnenie predpokladaného prínosu práce. Písomná práca môže obsahovať prílohy, ktoré nie sú podmienkou, ale významným obohatením práce napr. záznam rozhovoru s pamätníkom či pamätníčkou udalosti, kópie dokumentov, fotografie a pod.

- **Poznámkový aparát:** Dôležité je, aby súťažiaci uvádzal pod čiarou na príslušnej strane textu (alebo za celým textom písomnej práce) poznámku, odkiaľ pochádzajú údaje, parafrázovaný text a citácie, ktoré vo svojej práci využil. Je to potrebné urobiť aj vtedy, keď predložená práca obsahuje zoznam použitej literatúry, prípadne iných prameňov. Tým sa potvrdzuje rozhlád autora a zároveň sa v texte zdôrazňujú vlastné myšlienky. **Poznámka – odkaz na literatúru** musí obsahovať autora diela, názov diela, vydavateľstvo, miesto vydania, rok vydania, číslo strany použitého odkazu – napr. Mrkvička, Jozef: Dejiny v nás, vyd. Sézam, Bratislava 2009, s. 22. **Poznámka – odkaz na noviny, časopis** musí obsahovať presný názov použitého článku, z akého časopisu alebo novin pochádza, rok, ročník, číslo a príslušnú stranu – napr. Dejiny v nás In: História, r. 2009, roč. I., č. 45, s. 56 – 57. **Poznámka – archívny prameň** musí obsahovať názov archívu, mesto kde sa archív nachádza, názov fondu, číslo signatúry, prípadne číslo spisu. **Poznámka z internetu** musí okrem presného názvu obsahovať aj dátum kedy bol stiahnutý z internetu.
- **Formy prezentácie:** PowerPoint, dokumentačný materiál, ...
- **Povinnou súčasťou práce je aj priložené CD alebo DVD obsahujúce plnú verziu práce, vrátane príloh, vo formáte PDF.**

Hodnotiacia tabuľka písomnej práce

Práca	Kritériá hodnotenia	Počet bodov	Spolu
Písomná práca	Forma, technická a estetická úroveň práce	0 – 5	5
Obhajoba	Proporcionalita slovného výkladu (ciele, metódy, výsledky, záver) a dodržanie časového limitu	0 – 5	20
	Logická a vecná stránka slovného prejavu	0 – 5	
	Jazyková a odborná úroveň	0 – 5	
	Úroveň prednesu	0 – 5	
Práca ako celok	Originalita písomnej práce	0 – 5	25
	Úroveň stanovenia cieľa a zodpovedajúce riešenie	0 – 5	
	Odbornosť spracovania písomnej práce	0 – 5	
	Náročnosť témy	0 – 5	
	Dokumentačný materiál (napr. historické pramene)	0 – 5	
Spolu			50

- Na www.olympiady.sk je zverejnený **formulár (tlačivo) žiadosti o vstup do archívu**. Po jeho stiahnutí sa doň vpiše názov školy a meno žiaka. Následne žiadosť opečiatkuje a podpíše riaditeľ školy. Týmto spôsobom sa uľahčí žiakom prístup do archívov.

Pokyny pre prípravu súťažiacich kategórií C, D, E, F

Podľa čl.12/od. 4 Organizačného poriadku DO bude vedomostný test tvorený úlohami v troch blokoch:

1. úlohy z príslušného učiva ročníka – SK DO rozhodla, že v tomto bloku budú pripravené pre kategóriu C **otázky z celoročného učiva** 9. ročníka (4. ročník OG) a D otázky z celoročného učiva 8. ročníka (3. ročníka OG). Podľa ustanovenia čl. 6/od. 1c Organizačného poriadku Dejepisnej olympiády môžu byť použité úlohy z predchádzajúcich ročníkov, budú však len súčasťou zadania z učiva príslušného ročníka (ak bude možné využiť súvislosť so staršími učivami).

Dôvodom výberu celoročného učiva je rozdielnosť postupov v časovo-tematických plánoch vo vyučovaní predmetu v jednotlivých školách (niektorí učitelia preferujú striedanie svetových a slovenských dejín, iní preberajú najskôr svetové dejiny v ročníku, až potom slovenské). Po postupnom zavedení nového Štátneho vzdelávacieho programu (z ktorého vychádzajú Školské vzdelávacie programy) do vyučovania predmetu v rokoch 2008 až 2012 sa rozsah učiva pri príprave žiakov na jednotlivé kolá DO môže upraviť.

V školskom roku 2010/2011 sa žiaci 7. ročníka (2. ročník OG) a žiaci 6. ročníka (1. ročník OG) riadia Štátnym vzdelávacím programom, preto úlohy pre kategóriu E a F budú pripravené z predpísaných tematických celkov:

kat. E pre obvodné kolo – Predkovia Slovákov v karpatskej kotline, Slovensko v Uhorskom kráľovstve, pre krajské kolo – plus Obrazy novovekého sveta,

kat. F pre obvodné kolo – Obrazy pravekého sveta, Obrazy starovekého sveta -- Staroveké Grécko.

Žiaci 3. Ročníka OG (kat. D) sa síce tiež riadia Štátnym vzdelávacím programom, ale pre súťaženie so žiakmi 8. ročníka platia pre nich vyššie spomenuté pravidlá.

2. úlohy z vybraného monotematického celku – SK DO pre 3. ročník DO v školskom roku 2010/11 vybrala tému „**Slovensko v Habsburskej monarchii v rokoch 1526-1790** (od Ferdinanda I. k Jozefovi II., od bitky pri Moháči po jozefínske reformy)“ pre všetky kategórie (C, D, E, F). Okrem tradičných zdrojov: učebnica „Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku“, s. 42-67, Dejepisná čítanka 2, s. 53-68, učebnica „Slovensko na prahu nového veku“, s. 10-25 a Dejepisná čítanka 3, s. 34-49 sa pri príprave žiakov odporúčajú nasledujúce knižné publikácie:

a) kategórie C, D:

Kováč, D. a kol.: **Kronika Slovenska 1**. Od najstarších čias do konca 19. storočia.

Fortuna Print, Bratislava 1998, s. 214-363. ISBN 80-7153-174-X.

Kniha kráľov. Kleio, Bratislava 1998, s. 195-259. ISBN 80-967862-0-2.

b) kategórie E, F:

Kučera, M.: **Slovensko na prahu novoveku**. Mladé letá, Bratislava 1993. 199 s.

ISBN 80-06-00516-8.

Švihran, L.: **Kto nám vládol**. Perfekt, Bratislava 2002, 2. Vydanie, s. 76-99.

ISBN 80-8046-189-9.

Vybrané monografie by mali byť dostupné v školských alebo obecných (mestských, okresných) knižniciach. Žiakom sa odporúča prečítať uvedené časti, získaný prehľad určite využijú pri vypracovaní testových úloh. Tie budú primerané veku a kolu DO.

3. úlohy z regionálnej histórie -- vypracujú ich príslušné komisie DO na obvodnej (okresnej) a krajskej úrovni. SK DO odporúča komisiám, aby pripravili úlohy o významných osobnostiach, pamiatkach a historických udalostiach v regióne. Krajské komisie DO vytvoria úlohy, v ktorých budú primerane zastúpené všetky oblasti kraja.

Zabezpečenie podmienok účasti žiakov s vyučovacím jazykom národnostných menšín

1. V kategóriách A a B sa testové úlohy, vypracovanie a obhajoba súťažných prác realizujú v slovenskom jazyku.

2. V kategóriách C, D, E a F v obvodných kolách preklady úloh do jazykov menšín pre žiakov zo škôl s vyučovacím jazykom národnostných menšín, podľa požiadaviek jednotlivých krajov, zabezpečí Slovenská komisia Dejepisnej olympiády. V krajských a v celoštátnom kole sa Dejepisná olympiáda realizuje v slovenskom jazyku. V krajských kolách kategórií C, D a E bude ako pomôcka pre žiakov k dispozícii preklad textovej časti úloh v jazykoch národnostných menšín.

Autori: PhDr. Ľubica Kázmerová, CSc., RNDr. Roman Lehotský, Mgr. Ľubomír Staňo,
Mgr. Elena Záhradníková

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2010